

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7941/2022
12.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 291/22 од 10.02.2022. године, у седници одржаној 12.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 291/22 од 10.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву П1 11/20 од 10.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде начела једнаких права и обавеза и извршене дискриминације која је утврђена правноснажном пресудом Вишег суда у Краљеву П1 4/2015 од 06.07.2016. године, исплати износ од 80.000,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 9.0000,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 291/22 од 10.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је како неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Краљеву П1 11/20 од 10.02.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању, правоснажном пресудом на основу признања првостепеног суда П1 4/2015 од 06.07.2016. године усвојен је тужбени захтев, па је утврђено је да је Закључком Владе Републике Србије 05. број 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године, којим су обезбеђена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина (Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље), повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места рођења и пребивалишта ратних војних резервиста на територији свих осталих општина које нису наведене у Закључку Владе РС од 17.01.2008. године, а тиме и тужиоца. У овом поступку тужилац потражује накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права личности.

Одлучујући о праву на накнаду нематеријалне штете по овом основу, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца, сматрајући да је његов захтев застарео из разлога што је од доношења Закључка од 17.01.2008. године, па до дана подношења тужбе, протекао рок од 3 године прописан чланом 376. Закона о облигационим односима.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да тужбени захтев тужиоца није основан.

Према закључку Врховног касационог суда од 14.11.2017. године, тужба за утврђење постојања дискриминације не застарева, док потраживање накнаде штете (материјалне и нематеријалне) застарева у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, а рок застарелости захтева за накнаду штете по основу дискриминације почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године.

Одредбом члана 376. став 1. ЗОО прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају то потраживање застарева за пет година од кад је штета настала (став 2.).

Сагласно изнетом, како потраживање ради накнаде штете застарева у роковима из члана 376. ЗОО то је по оцени Врховног суда, правилан закључак нижестепених суда да је од дана, када је по Закључку Владе РС од 17.01.2008. године ратним војним резервистима Топличког округа признато право на новчану накнаду у смислу члана 5. тог Закључка, до поднишења тужбе поднео 24.07.2020. године након протекао застарни рок прописан чланом 376. став 2. ЗОО.

Неосновани су наводи ревизије којима се истиче да се почетак рока за подношење захтева за отклањање последица дискриминације има рачунати од дана утврђења да је дискриминација извршена. Нематеријална штета коју тужилац потражује у овом спору настала је доношењем означеног закључка извршене Владе Републике Србије којом је тужилац стављен у неравноправан положај у односу на резервисте са пребивалиштем на триторији општина наведеним у том закључку. Рок застарелости члана 376. Закона о облигационим односима рачуна се од настанка штете и на његов почетак и ток нема значаја када је у судском поступку утврђено постојање дискриминације.

На основу изнетог, применом члана 414 став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић